

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנות של אזרחים נגד חה"כ אורן חזן בגין התבטאות פוגענית כלפי חה"כ אילן גילאון

וקובלנה של חה"כ חזן נגד חה"כ גילאון

מיום ד' בטבת התשע"ט - 12 בדצמבר 2018

הקובלנות

1. ועדת האתיקה קיבלה בעת האחרונה מספר קובלנות של אזרחים נגד חה"כ אורן חזן בשל העובדה שכינה את חה"כ אילן גילאון "חצי בן אדם" במהלך ישיבת המליאה מיום 5.11.2018. על פי הקובלנות, מדובר בהתבטאות הפוגעת בקבוצה גדולה של אנשים עם מוגבלות והיא חורגת מהשיח הפרלמנטרי הלגיטימי.

לוועדה הועברה גם פנייתו של נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, מר אברמי טורס, ליושב ראש הכנסת, שבה ציין כי אמירות מסוג זה אסור שתהיינה מקובלות בחברה הישראלית ועל אחת כמה וכמה בכנסת.

במקביל הועברו לוועדת האתיקה פניות של אזרחים המבקשים להביע את תמיכתם בחה"כ חזן בטענה כי דבריו הם חלק מחופש הביטוי של חברי הכנסת.

בעקבות הדיון האמור במליאת הכנסת הגיש גם חה"כ חזן קובלנה נגד חה"כ גילאון בשל דברים שהפנה כלפי שרת התרבות וספורט, חה"כ מירי רגב, וכלפיו עובר לדברים שהוא אמר על חה"כ גילאון. לטענתו, מדובר בדברים "מתנשאים, מזלזלים, חריפים, גזעניים ופוגעניים".

התגובה לקובלנות

2. חה"כ חזן הופיע בפני ועדת האתיקה בישיבתה מיום 13.11.2018 וציין כי הדברים נאמרו כתגובה להתבטאויות פוגעניות של חה"כ גילאון כלפי השרה רגב וכלפיו. כמו כן, ציין כי הוא מרבה להשתמש במונח זה וכי לא היתה כל כוונה לכך שהביטוי יתפרש כלעג לאנשים עם מוגבלות. עוד הדגיש כי הוא התנצל על הדברים במליאת הכנסת מספר פעמים ואף בפני חה"כ גילאון.

3. חה"כ גילאון העביר לוועדת האתיקה את תגובתו לקובלנה שהגיש חה"כ חזן, שאלה צירף את פרוטוקול הדיון, וציין כי דבריו מדברים בעד עצמם.

4. ועדת האתיקה צפתה בדיון במליאת הכנסת נשוא הקובלנות ולהלן עיקרי הדברים מתוך פרוטוקול הדיון שעסק בהצעת חוק התרבות והאמנות (המכונה "נאמנות בתרבות"):

"חה"כ אילן גילאון: אני דווקא אומר את הדברים האלה מתוך אמפתיה לרקע שממנו מגיעה השרה רגב, משום שאני מאוד מזדהה עם מקור צמיחתה. אני חושב שגם אני גדלתי בעיירת עולים, בבלוק דומה, איפה שהבנתי שצריך להיות לפעמים קצת יותר חלשים כדי להיות קצת יותר רגישים ולהרגיש. אני לא כועס על השרה רגב כי היא לא קראה את צ'וב, ויש לה עוד זמן לקרוא.

...

חה"כ אורן חזן: תגיד לי אתה קראת...

חה"כ אילן גילאון: עליך הייתי כותב את "הגולם מפראג" אבל הוא הקדים את תקופתך.

חה"כ אורן חזן: דרך ארץ. אם לא היית חצי בן אדם, אם לא היית חצי בן אדם, הייתי עונה לך.

5. הוועדה סבורה כי הכינוי שבו השתמש חה"כ חזן כלפי חה"כ גילאון הוא כינוי פוגעני המתקשר עם מאבקם של ציבור הנכים בישראל תחת הכותרת "נכה לא חצי בן אדם". לביטוי מסוג זה, המתפרש כלועג לנכותו של אדם, אין מקום בשיח הפרלמנטרי, ומלבד הפגיעה הקשה בציבור הנכים יש בו כדי לפגוע בכנסת עצמה והוא מהווה עבירה אתית חמורה.

6. עם זאת, לאור התנצלותו של חה"כ חזן כבר באותו היום מספר פעמים ובימים שלאחר מכן, לרבות בפני חה"כ גילאון עצמו, ונוכח העובדה שקדמו לדבריו התבטאויות מתגרות של חה"כ גילאון כלפיו, החליטה הוועדה זאת הפעם להסתפק בכך ולא לנקוט בסנקציה נגדו.

7. אשר לקובלנה שהגיש חה"כ חזן נגד חה"כ גילאון - הוועדה סבורה כי לא היה מקום להתבטאותו של חה"כ גילאון כלפי חה"כ חזן וכי מדובר בביטוי מעליב ולא ראוי. עם זאת, לאור נסיבות המקרה ותגובתו של חה"כ חזן לדברים, הוועדה לא מצאה לנכון לנקוט בסנקציה כנגדו.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.